

РУСЛАН

Передплата
на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 12 р. ав.
на пів року . . . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . . . 3 р. ав.
на місяць . . . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . . . 20 рублів
                  або 40 франків
на пів року . . . . . 10 рублів
                  або 20 франків
Поодинокє число по 8 кр. ав.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Айдого ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

До ситуації.

Вчора, в часі соймового засідання, розправляно в посольских кружках не так про краєві справи, а більше про загальне внутрішнє положенє. Положенє се загадочне, позаяк ніхто не умів сказати, які причини зложились на се, що галицький сойм по ухваленю бюджетової провізорії має бути відрочений на необмежений час. Між Львовом а Віднем ходили запитаня телефонічні, але і Відень не знав ще вчєра в полудне, чи дійсно галицький сойм буде відрочений і коли опять збере ся. До перва вечірні телеграми з Відня подали позитивну вість, що галицький сойм не збере ся в січні. Якаж причина відрочєна? Причиною буде мабуть надія, що між Чехами а чєскими Нїмцями прийде до порозуміня, почім скликано би сейчас парламент для одобрєня угоди з Угорщиною. Мабуть Угорщина домагає ся усильно наконецного поладнаня угоди. Правосильність сеї угоди, оперта на §. 14-ім, не вдоволяє єї.

А чи дійсно кроїть ся порозуміє між Чехами а Нїмцями? Доси се звісно, що переговори між мужаами довіря обох сторін мають почати ся на днях в Празі, а продовжатись відтак у Відни. Так принайменьє каже N. fr. Presse. Переговори ті мали би обняти весь комплекс спірних справ між Чехами а Нїмцями. Оба табори відчувають потребу, закінчити довголїтний спір. Оба табори будьто умучєні борбою. Національний роздор викликав застою в економічній розвоє Чехії. Цісар желеє собі помирєня обох народів. Се аргументи.

Але з другої сторони довідуємось, що чєскі Нїмці кладуть за перше услїве помирєня поділ краю, про що Чєхи давнїйше і чути не хотїли. Натомїсть кажуть Чєхи, що они в теперїшній хвили не знають, з ким би їм заключити мир? Ліберальні Нї-

ці в чєскім соїмі на вимертю, а заключати нїні угоду з лібералами значило би одно, що миритись з трупом. Виринає проте питанє, чи сторонництво Шенерєра і нїмецкі націонали приступлять до намірєних переговорів.

О скілько нїні звісно, то нїмецкі послы всякої масти являть ся в чєскім соїмі. Генеральний штаб чєских Нїмців позволив нїмецким послам відступити від абстинєнції. Але по нашій думці до порозуміня між обома народами ще далеко, наколи зважимо, що Чєхи не зійдуть як-раз тепєр з своєго становїща чєского права, а будуть домагати ся поладнаня національного питаня не лише в Чехії, але і на Мораві і Шлєску, на що Нїмці не згодять ся так легко.

Помирєне Чєхів з Нїмцями має однакож ще і другі наслідкі, для нас не рівнодушні. З помирєнем тим виринає питанє важке, що буде з Галичиною і з єї делеґацією відєньскою без огляду на народність? Чи не стануть галицькі послы в відєньскім парламенті п'ятим колєсом у воза? Чи галицька делеґація не втратить своєго значіня в центральному парламенті, в котрім по евентуальному помирєню Чєхів з Нїмцями мусїло би наступити зовсїм инше угрупованє сторонництв? Нїмці числять в парламенті 190 послів, Чєхи 80 послів. Примирєні становили би парламентарну більшість, що не потребовала би оглядати ся на поміч других сторонництв. Розуміє ся, що нова більшість орудувала би відтак державним бюджетом не коньче в користь країв і народів, що стояли би поза сею більшістю. Нїмці і доси дивили ся дуже косим оком на Галичину. Они уважали заєдно Галичину пасивним краєм, що будьто жє коштом других економічно сильнїйших країв Австрії. Они обходились би на будучє з Галичиною дійсно по мачошиному, не вважаючи на те, що Галичина була

і буде ще довго першим консументом фабричної їх продукції. Нова парламентарна більшість могла би відтак — коротко кажучи — кривдити другі коронні краї а передовсїм Галичину ще більше, як доси.

З того згляду годї нам бути рівнодушними для акції, яка стає на дневнім порядку. І як з одной сторони радї би ми бачити помирєних Нїмців з Чєхами, так з другого боку треба нам дуже пильнувати, щоби Галичина не була оскорблена. *Saveant consules!* А вагода до сєго лучить ся, позаяк акція чєско-нїмецкого примирєня не обмежить ся на чєский сойм, але перєнесе ся і до центрального парламенту.

З річий Маршалка краєвого і Намїстника.

З широких промов маршалка краю, г-р. Ст. Бадєного і намїстника г-р. Льва Пїніньского, виголошенєх вчєра при вітворєню Соїму, подаємо нїні короткі змієти.

Г-р. Бадєні заявив, що предложєня, які Виділ краєвий поставить в часі соймової сєсії, становити будуть основу до оціни, як розвивали ся інституції і краєві заклади і о скілько Виділ краєвий сповняє ухвали соймові. Будова локальних залїзниць майже покінчєна, з вимкою шляху Яворжно-Шїла, що до кількох місяців буде готов. Регуляція Днїєтра почала ся і буде великим добродїємством для людности. Організація кас Райфайзєна поступає бистро наперед, так що можна мати найкрасні надїє на дальшїй розвій. Заведєні Видїлом краєвим практичні курси для дорогових кондукторів, для громадских писарів і для ведучих каси Райфайзєна повєли ся цілком. Львівська каса щадничє розвиває ся дуже добре, так що край не буде наражений на ніякі страти. Справозданє річне буде небавом предложєно Соїмови. Виділ краєвий старав ся завєсти як найбільшу ощадність в видатках краєвих. Мимо сєго видатки ростуть і треба було пошукати за новими жєрєла.

Володимир І. Немирович-Данченко.

Баштанник.

Оповіданє.

(Далі).

Мужики вечеряли, як вороний підвїз своєго покійника до одной хати, що з її вікон падав стовп світла.

Ся хата стояла край села. Жила в нїй більша сімя трєх жонатих братів. Старих у них не було. Двох братів вїчно з собою сварили ся і забирали ся дїлати. Третій був мовчаливий але за нього вставлялась і кричала більше всїх його жінка. Молодший сидів у вікні і першїй замїтив форкаючого коня. За молодшим протягнула ся до вікна і всєя сімя. Світло лямпи падало на вороного, а телїга була в тїні. Старшїй брат вийшов, гримнувши гнївно дверима. Він лютив ся, що в спорах з братьми нїяк не міг їм догодити, що він голова дому і тепєр рад був виляти всю своєю злїсть на кого небудь. Він підїйшов до телїги з повним засобом лайливих слів.

Голови мужиків, баб і дїтий не відривали ся від вікон. Нараз старшїй брат вернув ся в хату і пристанув у двєрях з блїдим, переля-

каним лицем. Він не промовив ні слова, тільки вказував дрозачою рукою на двір. На мить всї остовпіли, баби почали хрєстити ся, а дїти припали до їхніх спідниць. Потім всї висипали ся на двір. Кождий заглядав у телїгу і з острахом відвертав ся.

— До старости треба, — промовив молодшїй, почувуючи спину.

— О, дурний! До старости! — глумив ся старшїй. — Щоби нас потягли до станового, або до земського? Зовсїм дурний! Батько добре знав, що ти дурний. Принєси батїг! — обернув ся до мальчика.

— Я боюсь — вимовив білоголовий хлопець. Але тут дістав в потилицю і прямо побїг за батогом. Тимчасом мужики і баби шепотїли, цікаві, хто би се був той покійник. Баби зітхнули і заговорили голоснїйше.

— Тихше, прокляті! — спїнив їх старшїй. Сусїди почувють, тай побачать. Пїйде чутка по всїй слободї. Треба так робити, аби нїхто нічого не чув. Мальчик принїє батїг. Старшїй звернув ся до молодшого.

— Ходім аж на вигін. Нїяк їде, куди знає! Як були без капелюхів, так взяли оба брата вороного за уздечки і повєли його горою на дорогу. Приходило ся вєсти попрє млини, що стояли розсипані, неначє громада зловїщих птиц

на відпочинку. Один млин був в руху. Із за двєрий у горі видїло ся слабє свїтло і тїнь мірошника.

— Звернемо сюди, а то мірошник побачить, — приказав шепотом старшїй, звєдючи вороного на так зване «тирло», де пасуть ся вівці. Тут також гуляють дївчата з парїбками.

І справді біля одного млина чути було сьмїх дївчини і вїчливі переливи*) мужєського голосу. Навєрнули на грудисту землю, обїхали цвинтар з малєнькими, посхлюваними хрєстами, нагнали вороного батогом і повернули скорим кроком домів.

Місяць стояв вже високо в матовім сяєві. Сєло лежало в низу. Де-не-де блимало свїтло. Вороний повільно плєнтав ся по тирлу, поки не дійшов до дороги. Тут пристанув, неначє-б надумував ся, куди йому звернути, та чи не попаде яким способом на дорогу до дому. Проїхала гарба. Се їхали мужики на ніч в степ, аби ранком звєзти сїно.

— От як погуляв! — сказав один, що сидів в гарбі.

— То баштанника кїнь! — крикнув другий.

— Та він то і є! — відгукнув ся першїй.

— Максимє! — понєсло ся щє раз з гарби,

*) Переливи — перемїна в голосі, в барвах.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Table with train schedules for Lviv. Columns include 'до Львова' (to Lviv) and 'зі Львова' (from Lviv), listing departure times, destinations, and arrival times.

ЗАМІТКА: Пору нічна числиться від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різниця ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красицьких ч. 5) удїляє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечного

купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшим курсам денним не числячи ніякої провізії.

Перший християнський склад апаратів і всіляких приборів до заводої фотографії для п. аматорів

порукає нижше цін у всіх фірмах краєвих і заграничних.

Апарати від 6—250 зр. на складі. — Висилка на провінцію відворотною поштою виконує ся. Найбільший і найдешевший склад всіляких приборів до фотографії. На жадаве випозичає ся апарати до великости 24:30 (за винагородою 2% вартости апарату) з об'єктивами Voigtlander'a, Steinheil'a, Goerz'a і т. д.

На час зимовий порукає ся бромовий папір до копіювання при звичайній лямпі.

ЕДМУНД БРОДКОВСКИЙ Львів, ул. Баторого 22.

Перша руска торгівля і рукоділля

параментів церковних

і застави столової (сервісів) із хінського срібла під фірмою

Евг. Спозарский і Вол. Устенський

у Львові, улица Руска ч. 1.

в каменіці тов. «Просьвіта».

ТОРГОВЛЯ

порукає:

Свій богато заосмотренний склад всіляких товарів церковних.

Великий вибір хрестів желізних нагробних.

Застави столові з хінського срібла.

Всякі посилки полагаються відворотною поштою по найнижшій ціні.

Рукоділля бронзівнича

приймає замовлення на всякі роботи із золота, срібла, бронзу і п. металів, як також до відновлення, позолочена і посріблення всякі церковні і домашні зв'язи.

Все виконує ся в найкоротшим часі і по найнижшій ціні. 3—10

Рік засновання 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одиноке руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірным Вресоєв, Митроп. і Преосв. Єп. Ординариатам всіх трех єпархій, обезпечає будинки, уряджене домашне, скот, господарські зв'язи, збіжжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливих огнях.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 виносить:

Table showing financial data: Фонд резервовий 96.775 зр. 05 кр., Резерва премій 64.263 " 12 " , Фонд основний 45.000 " — " , Резерва спеціальна 842 " 40 " . Total: 206.880 зр. 57 кр.

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроблемно. До кінця 1898 року виносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при поличках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускїм язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришене в обмеженої порукою, уділяє полички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентування від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і поличку дістати може тільки член обезпечений в «Дністрѣ». Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошення о уділені агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіта»).

Хто хоче заробити 400 марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під V, 21,

Annoncen Exped. K. F. Wojtan Leipzig-Lindenau.